Lieta Nr.C33517416
Lietvedības Nr.C-5174-16/21

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Siguldā, 2016. gada 26. maijā

Rīgas rajona tiesa
tiesnese V.Grebežniece
rakstveida procesā izskatīja civillietu prasītājas /pers. A/, personas kods: /pers. kods/, maza apmēra prasībā pret atbildētāju /pers. B/, personas kods: /pers. kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 22.aprīlī prasītāja /pers. A/ iesniegusi tiesā maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu pret atbildētāju /pers. B/ un pieteikumā tiesai lūgusi piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, dzimuša /datums/, uzturēšanai ik mēnesi 92,50 *euro*, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, sākot ar 2016.gada 22.aprīli līdz dēla pilngadībai. Lietas izskatīšanu tiesas sēdē prasītāja nav lūgusi.

2016.gada 26.aprīlī atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta noteikumiem uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu ierakstītā sūtījumā nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai - 15 dienas no prasības pieteikuma nosūtīšanas. (l.l.10)

Paskaidrojumus par prasību tiesai atbildētājs nav sniedzis, lietas izskatīšanu tiesas sēdē nav lūdzis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmās un otrās daļas nosacījumiem, tiesa puses rakstveidā ir informējusi par to procesuālajām tiesībām un pienākumiem, par tiesas sastāvu un noraidījuma pieteikšanas tiesībām.(l.l.9-10)

Noraidījumi tiesai nav pieteikti.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmajā daļā noteikts, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.

Paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un sprieduma pieejamības datumu tiesas kancelejā 2016.gada 26.maijā, lietas dalībniekiem nosūtīts ierakstītā sūtījumā 2016.gada 16.maijā (l.l.11).

Motīvu daļa

Izvērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, līdz ar ko apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 177. panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Civillikuma 179. panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Atbilstoši minētā panta otrajai daļai pienākums par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības/apliecības numurs/ kopijas redzams, ka atbildētājs /pers. B/ ir /datums/dzimušā /pers. C/ tēvs. (l.l.6)

Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Uzturlīdzekļu sniegšanas pienākums primāri saistīts ar vecāku mantas stāvokli un šim stāvoklim atbilstošu bērna nodrošinājumu, lai, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, maksimāli tiktu nodrošinātas bērna intereses. Likumdevējs nav ierobežojis nosakāmo uzturlīdzekļu apjomu, izņemot minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam (s.k. 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam").

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru" noteikts, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus – katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā 2016.gada 1.janvārī, 2.punktu, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros šobrīd ir 370 *euro*.

Pamatojoties uz minēto, no 2016. gada 1. janvāra Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu summa bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 92,50 *euro* mēnesī, bet bērnam pēc 7 gadu vecuma –111 *euro* mēnesī.

Kā redzams no prasības pieteikuma, tad prasītāja no atbildētāja lūgusi piedzīt uzturlīdzekļus bērna uzturam 92,50 *euro* mēnesī.

Tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļu piedziņa nosakāma no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2016.gada 22.aprīļa, kā to lūgusi prasītāja, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā, kas konkrētajā gadījumā ir nepilngadīgā bērna interesēs. To, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam uzturlīdzekļi piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, atzinis arī Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augusta spriedumā lietā Nr. SKC- 556.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa un spējām ir pienākums nodrošināt bērna uzturam līdzekļus vismaz valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā un no atbildētāja prasītājas labā bērna uzturam piedzenami uzturlīdzekļi valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā atbilstoši bērna vecumam, t.i., 92,50 *euro* mēnesī no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas, 2016.gada 22.aprīļa, bet ne mazāk

par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru ik mēnesi.

Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa nosaka: „Tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai."

Prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam ir atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3.punktu.

Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktā noteikts, ka par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva - par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 2134 *euro,* – 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteiktajam prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Sekojoši valsts nodeva ir 166,50 *euro* (92,50 *euro* x 12 mēneši) = 1110,- *euro*; 15 % no 1110,00 *euro* = 166,50 *euro*).

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir izdevumi ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu.

No lietas materiāliem – ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistīto izdevumu uzziņas redzams, ka tie šajā lietā kopsummā ir 6,20 *euro*. Sekojoši, tiesa atzīst, ka no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi: valsts nodeva 166,50 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,20 *euro* apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš tiesas izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no Civilprocesa likuma 8., 39., 42., 43.pantiem, 96.panta piektās daļas, 97., 190., 242., 204.[1], 205.[25] pantiem, 250.[58] panta astoto, devīto daļu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods: /pers. kods/, par labu /pers. A/, personas kods: /pers. kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, dzimuša /datums/, uzturēšanai 92,50 *euro* (deviņdesmit divi *euro* un 50 centi) mēnesī, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru ik mēnesi, sākot no 2016.gada 22.aprīļa līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods: /pers. kods/, par labu valstij valsts nodevu 166,50 *euro* (viens simts sešdesmit seši *euro* un 50 centi). Valsts nodeva ieskaitāma VALSTS KASE NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde Valsts kase BIC kods TRELLV22. Maksājuma mērķī norādāmi dati lietas identificēšanai. Dokuments, kas apliecina valsts nodevas samaksu iesniedzams Rīgas rajona tiesas kancelejā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods: /pers. kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,20 *euro* (seši *euro* un 20 centi). Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot saņēmēju: Tiesu administrācija NMR 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķi norādāmi dati lietas identificēšanai. Dokuments, kas apliecina minēto izdevumu samaksu iesniedzams Rīgas rajona tiesas kancelejā.

Noteikt /pers. B/ sprieduma labprātīgai izpildei - valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksai termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese / V.Grebežniece/